

4. Шепитько В. Ю. Криміналістика в системі юридических наук и ее роль в глобальном мире. Криміналістика та судова експертиза: наука, навчання, практика: зб.наук. пр. у 2-х т. Харків, 2014. Т. 1. 544 с.

Сухенко Марія Максимівна,

здобувачка вищої освіти ступеня «бакалавр», навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Приходько Юрій Павлович,

доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз, навчально-наукового інституту №2, Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ДО ПИТАННЯ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ СТОСОВНО ПРОБЛЕМИ МІННОЇ ЗАГРОЗИ

Необхідність проведення просвітницької роботи у навчальних закладах, щодо проблеми мінної небезпеки визначається зростаючим ризиком для громадської безпеки, через наявність нерозірваних вибухових пристроїв на території України, у зв'язку із повномасштабним вторгненням російської федерації. Громадяни потребують належної інформації та навичок уникнення небезпеки мін. Розуміння мінної небезпеки та правил поведінки з вибухонебезпечними предметами, може врятувати життя та запобігти травмам серед населення, тому, ефективна освітня робота у закладах освіти з даної проблеми є не лише важливою, але й невід'ємною складовою формування безпечного та свідомого суспільства.

Станом на січень 2023 року через російську агресію близько 30% території України забруднено вибухонебезпечними предметами, це понад 174 тисячі квадратних кілометрів. Проблема мін та вибухонебезпечних предметів гостро стояла для України і до повномасштабного російського вторгнення в лютому минулого року, оскільки бойові дії на території держави точаться з 2014-го.

Однак після початку широкомасштабного вторгнення в лютому 2022 року ця проблема загострилася в рази. Територія бойових дій значно розширилася, самі бойові дії стали важчими та тривалішими, до того ж застосовується набагато ширша номенклатура озброєнь, зокрема й касетні боеприпаси.

Взагалі з лютого 2022 року було зареєстровано понад 750 підривів на мінах цивільного населення, при чому кожен восьмий випадок був пов'язаний із дитиною. Найчастіше в Херсонській та Харківській областях, раніше частково окупованих росією. І це очевидно – у Харківській області виявлено більше мін, ніж будь-де в Україні [1].

Наразі під загальною координацією Міністерства оборони на звільнених територіях Київської, Чернігівської, Сумської, Дніпропетровської, Херсонської, Миколаївської та Харківської областей проводяться заходи розмінування із залученням сил та засобів з підрозділів розмінування Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту, Національної гвардії України, піротехнічних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій, вибухотехнічних підрозділів Національної поліції України та операторів протимінної діяльності.

За результатом роботи обстежено 1699,77 кв. км територій, 13252 об'єктів, 7277,39 км автомобільних доріг та 3132 км залізничних колій, 7528 км ліній електропередач, 524,79 км трубопроводів та знешкоджено 690 955 вибухонебезпечних предметів. Безпосередньо Міноборони координує виконання заходів розмінування на зазначених територіях неурядовими операторами протимінної діяльності. Станом на сьогодні сертифіковано 14 операторів протимінної діяльності. З них заходи з гуманітарного розмінування проводять 7 організацій (145 груп, загальною чисельністю близько 900 демінерів), які проводять нетехнічне обстеження на 985 ділянках, загальною площею 19050,89 га (190,59 кв. км), технічне обстеження та розмінування на 239 ділянках, загальною площею 1543,46 га (15,43 кв. км), очищено 255,25 га (2,55 кв. км) територій [2].

Утім, враховуючи те, що процес гуманітарного розмінування довготривалий, важливо інформувати населення про небезпеку, яку несуть міни та вибухонебезпечні залишки війни. Такі повноваження щодо організації інформаційно-роз'яснювальної роботи та навчання населення щодо ризиків, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами та правил поведінки у разі їх виявлення, покладені на ДСНС відповідно до імplementованих в Україні Міжнародних стандартів протимінної діяльності «IMAS» [3].

Міжнародні стандарти протимінної діяльності (IMAS — International Mine Action Standards) є чинними стандартами для багатьох операцій із протимінної діяльності в усьому світі. Вони надають рекомендації, встановлюють принципи та, в деяких випадках, визначають міжнародні вимоги і специфікації, призначені для

підвищення безпеки, ефективності та якості протимінної діяльності, а також для сприяння спільному та послідовному підходу до проведення операцій протимінної діяльності [4].

Підсумково можна зазначити, що необхідність проведення просвітницької роботи у закладах освіти з питань мінної небезпеки є настільки важливою, що вона визначає безпеку та захищеність суспільства. Освічена громада здатна не лише уникнути небезпеки мін, а й поширювати знання про правила безпеки серед інших. Це сприяє запобіганню травмам та втратам життів, особливо серед молоді, а також сприяє формуванню культури безпеки та свідомого ставлення до небезпеки. Розвиток програм освіти щодо мінної небезпеки у навчальних закладах має стратегічне значення для будівництва стійкого й безпечного суспільства, де кожен може бути освіченим та захищеним від потенційних небезпек.

Список використаних джерел

1. Мінна небезпека: Україна поступово звільняє власні території від вибухонебезпечного забруднення. *Mind.ua*. URL: <https://mind.ua/openmind/20263400-minna-nebezpeka-ukrayina-postupovo-zvilnyaє-vlasni-teritoriyi-vid-vibuhonebezpechnogo-zabrudnennya> (дата звернення: 28.11.2023).

2. Міноборони: Відбулося засідання Національного органу з питань протимінної діяльності. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/minoborony-vidbulosia-zasidannia-natsionalnoho-orhanu-z-pytan-protyminnoi-diialnosti>

3. Протимінна діяльність. РЕАЛІЗАЦІЯ СПІЛЬНИХ ПРОЄКТІВ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ. URL: <https://dsns.gov.ua/uk/protiminna-diyalnist>.

4. Правила взаємодії з вибухонебезпечними предметами. Про що важливо знати працівникам - Охорона праці і пожежна безпека. Охорона праці і пожежна безпека. URL: <https://oppb.com.ua/articles/pravyly-vzayemodiyi-z-vibuhonebezpechnymy-predmetamy-pro-shho-vazhlyvo-znaty-pratsivnykam#>: